

برنجهسی ۱ غروشه در.

برنجهسی ۱ غروشه در.

مرکزی ابو السعود جاده سنه ۱۸ نومرولو دکاتدر.
کوندربله جک اوراقی معن نامنه اورابه کوندربلیدر.
بوسته اجرتی ویرلامش مکاتب قبول اولتاز.

استانبول ایچون آتونه یازماز. بوغاز ایچی داخل اولدیغی
حاله خارج ایچون بر سنه لک آتونه بدلی — بوسته
اجرتیه برابر — یازیم عثمانی لیراسیدر.

فی ۱۳ ذی الحجه سنه ۱۳۰۵ (معارف نظارتک رخصتیه هفته در دفعه نشر اوانور) فی ۱۰ آغستوس سنه ۱۳۰۴

بدائع الافکار - فی صنائع الاشعار

مؤانی: حسین کاشفی

— مابعد —

۳ — مسخ

(مسخ) لغتده «رشیک صورتی جرکین برصورتیه تحویل
ایتمک» در. اصطلاحده شاعر دیگریتک شعرنی آلوب معناسی
«علی حاله برافدینی حالده بعض الفاظنده تصرف ایده رک صورتی
دکشمکدن عبارتدر. صورت لاحقیه صورت سابقه دن کوزل
اولسه بیله بومعامله (مسخ) قیلندن عد اوانور.
مثال:

(مردم بشهر خویش ندارد بسی خطر)

(کوهر بکان خویش نیارد بسی بها)

(امیر معزی)

(بشهر خویش درون مرد بی خطر باشد)

(بکان خویش درون بی بها بود کوهر)

(انوری)

۴ — المام

(المام) لغتده «قصد ایتمک» در. اصطلاحده شاعر دیگری
طرفندن ایراد ایدلش اولان معنایی جزئی تصرفله بنمسه یه رک
عبارة اخری ایله افاده ایتمکدن عبارتدر.
مثال:

(صدف زیم یلان در شود بکام نهنگ)

(زخون بشکل یواقیت رنگ کرده لال)

(ازرق)

(قهر تو کمر طلابه بدریا برد شود)

(دردر صمیم حلق صدف دانه آثار)

(انوری)

یت انوری دها ای کورینور.

المام (نقل) عنوانیه دخی یاد اوانور. ارباب معانی دیرلرکه:
برشاعر خاطریته وارد اولان برمعنایی عبارة ناپسندیده ایله
افاده ایتمه. بر دیگر شاعره ینه او معنایی عبارة پسندیده ایله
ادا ایلمه معنی شاعر ناینک مالی اولور. شاعر اول ایچون
(فضل السبق) دن بشقه برشی قالماز.

۵ — مناقضه

(مناقضه) لغتده «سوزی نقض ایتمک» در. اصطلاحده لاحق

سابقه مناقض ایکی معنی ایراد ایتمکدن عبارتدر. بوکا (تناقض)
دخی دیلایلر.
مثال:

(آنی که در سخا نبود مرترا نظایر)

(مانند بحر فیض رسانی که سخا)

وجه تناقض برنجی مصرعده «سخاذه نظایرک یوقدر»
دیشلیدی حالده ایکنجی مصرعده «دریا کی ایصال فیض ایدرسین»
دیشلیدر. شو حالده مخاطبک هم نظایری اولماق، همده اولوق
لازم کلیر. بو ایکی معنی ایسه یکدیگرک تقضیدر.

۶ — عدول

(عدول) لغتده «دوئک، میل ایتمک» در. اصطلاحده هیچ
مستقیم انحراف ایله الفاظنده ویا معنایده خطا ایراد ایتمکدن
عبارتدر. شو حالده (عدول) بری لفظی، دیگری معنوی اولوق
اوزره ایکی قسم اولش اولور.
خطای لفظی اوج قسه آیریله بیلیر. بونلر (زیاده) (حذف)
(تبدیل) در.

زیاده — اوج نوعدر: تشدید حرف مخفف، زیاده حرف،
زیاده کلمه.

تشدید حرف مخفف بک جرکین اولور.

مثال:

(نکار سنکدل دریاب مارا)

(بمجر خود مکن عذاب مارا)

(عذاب) ده تشدید زیاده در. نه قدر یاقیشقسنز کورینور!

زیاده حرف — ایکی نوعدر: برنجیسی سبب قیج کلام اولور.

مثال:

(بودنی بود می بیار اکنون)

(رطل برکن مکوی یش بخون)

(روتنی)

(سخن) ده و او زیاده سی جدا قیج واقع اولمشدر. بویه زیاده
داتک وقوعه هیچ بروقت میدان ویرلامیدر.
ایکنجیسی اوقدر سبب قیج کلام اولماز، فقط استعمال ده
اولتاز.

مثال:

(بسحر کاهان ناکاه بمن باد نسیم)

(بوی دلدارمن آورد هم از سوی شمال)

فارسی فصیحده (بازکیرم) کلهسی یاسز استعمال اولنه ماز .
حذف کله — وزنه رعایه برکلامک برقاچ لفظی ایراد ایله
باقیسنی امال اتمک صورتیه اوور .
مثال :

(آدمی چون بدانت دست از صبت)

(هرچه خواهی بکن که فاصنع شئت)

(سنائی)

(فاصنع شئت) که اصلی « اوتامدینک حالدہ ایستدیککی یاب »
دیمک اولان (اذا لم تستحی فاصنع ما شئت) در . حکیم سنائی بونی
ضرورته مبنی اختصار ایش مشروط اولمده دیکدر . بویله برلرده
اختصار اصله تعبیر کلامکله مشروط اولمق لازم کایر . (انوری)
دخی بروجه آتی بریت عربیدن اوچ کله ایرادیه باقیسنی امال
ایشل ایسهده اصل متعیر اولمدینی ایچون لطیف واقع اولمشدر :

(بر پی صاحب غرض رقت بیفتادم زراه)

(این مثل نشیدنه آخر اذا کان الغراب)

بیت عربی شویله در :

(اذا کان الغراب دلیل قوم)

(فإواهم محل الهالکینا) [*]

مثال دیگر :

(زحمت سمع شریفیت داده باشم لاجرم)

(می کشم پای سخن دردامن خیر الکلام)

مقصود (خیر الکلام ماقل دول ولم یقل) سوزیدر .

(مابعدی وار)

حکمیات

حضرت صلی الله تعالی علیه (رضی الله تعالی عنه) بعض کلمات شریفه سیله
ترجمه لری :

۱ — العجز عن درک الادراک ادراک. [**]

(واجب الوجودی حقیله ادراک مرتبه سینه وصولدن عجز
کتبش عین ادراکدر .)

۲ — مامن طامه آلا و فوقها طامه .

(هیچ برداهی یوقدرکه آنک فوقده دیگر برداهی بولنسون .)

۳ — ان احسنت فاعینونی وان اسأت فقو موئی .

(خیر ایشلیه جک اولورسم بکا اعانت ایدکر . شر ایشلیه
جک اولورسم بی آندن منع ایله خیره سوق ایلکر .)

[*] مصراع ثانی (سیدیم الی دار البوار) صورتنده دخی مرویدر .

(مترجم)

[**] موزون واقع اولمشدر . بعض عرفا طرفندن « والبعث عن سر
ذات الله امراته » مصرعینک ختمیه بریت حائنه قولمشدر .

(بسحرکاهان) ددی با زائددر ، چونکه الف نون اوقالده
تخصیص معناسی افاده ایدر . مثلاً (بامدادان) (در بامداد) دیمک
اولدینی کی (سحرکاهان) ده (در سحرگاه) دیمکدر . شو حالده (ب)
و (در) کی مخصوص دیکره احتیاج مس ایتز .
زیاده کله — ایکی نوعدر : برنجی مکر و هدر . کله رابطه
زیاده سی بوقیلدندر .

مثال :

(اگرچه دل هدف تیر محنتست و غمتست)

(و کرچه تن سپر تیغ آفتست و بلاست)

(انوری)

بوراده (است) کله سنک تکراری لزومسزدر .

— ملاحظه مترجم —

لسانزده (است) مقابل اولان (در) که تکراری برینه کوره
لزومسزده اولنه ماز ، بالعکس لازمه فصاحت صایبیر . مثلاً « عاقل ،
عالم ، ادیبدر . » دینلر ده « عاقلدر ، علمادر ، ادیبدر . » دینلیر .
(نفی) که شو بیتلری بوشیومک ال کوزل مثاللرندندر :
(چواندر جهاندر شوخ مشربدر ملک خودر)
(سفیدر اهل دلدر نکته دانددر نکته پیرادر)
(دلیر صف شکندر اردشیر شیر افکنندر)
(مشیر مؤتمندر مستشار کار فرمادر)
(پناه سلطنتدر قهرمان دین و دولتدر)
(مدار مملکتدر کامکار کشور آراددر)
(انتهى)

اینگنجی حرامدر . ایراد اولسان برگلهده مندرج اولمق
صورتیه ذکر ایدلمش اولان معنای افاده ایدجک لفظ دیگر
ایرادی بوقیلدندر . (خفقان دل) (صداع سر) (رمد چشم)
کی . (خفقان) (صداع) (رمد) (دل) (سر) (چشم) ذکرندن
مستفیدر . بویله شیلر (حشو قبیح) عد اولتور .
حذف — ضد (زیاده) در . بوده اوچ نوعدر : تخفیف حرف
مشدد ، حذف حرف ، حذف کله .

تخفیف حرف مشدد تشدید حرف مخفف کی بک چرکین
اولور .

مثال :

(چون خواجه ابو العباس آمد)

(کارت همه نیک شد سرامر)

(ذبیح)

(عباس) تخفیف ایدلمشدر .

حذف حرفه مثال :

(بازکریم دل ز تو چنانکه بدادم)

(منطقی)